

ΣΠΟΓΓΟΙ.

000 000 000

Οἱ σπόγγοι ἀνήκουν εἰς τὴν τάξιν ἐκείνην τῶν ὄντων, τὰ ὅποια εἶναι μεταξὺ ζώων καὶ φυτῶν, καὶ ὀνομάζονται ἀπὸ τινος πρωτόζωου ἢ ζωόφυτου. Ἐκείνοι τοὺς ὁποίους μεταχειρίζομεθα, εἶναι τὸ ἐν μέρος μόνον τοῦ ὅλου σπόγγου· ἐπειδὴ αὐτοὶ συνίστανται ἐκ δύο μερῶν, ὅταν ζοῦν καὶ ἀνέχονται εἰς τὰ βάθη τῶν ὕδατων.

Τὸ ἐν λοιπὸν ἐκεῖνο εἶναι αὐτὸ τὸ ὅποιον ὅλοι γνωρίζομεν, τὸ δὲ ἄλλο ὁμοιάζει μὲ γλοιώδη ἐπίαν, ἢ ὅποια ἔχει πόρους, καὶ εἶναι ἐλαστικὴ, καὶ εὐρίσκειται μέσα εἰς τὰς τρύπας τοῦ πρώτου. Ἄν δὲ διὰ τοῦ μικροσκοπίου παρατηρήσωμεν θιζόμεν τὴν ὕλην ταύτην ὅτι εἶναι πλήρης μικρῶν καὶ διαφανῶν σφαιριδίων.

Οἱ σπόγγοι ἔχουν εἶδος ῥιζῆς, διὰ τῆς ὁποίας προσκολλώμενοι εἰς τὰς πέτρας λαμβάνουν τὴν τροφήν ἀπὸ τοῦ ὕδατος, τὸ ὅποιον εἰσχωρεῖ εἰς τὰς τρύπας τοῦ πρώτου μέρους, πολυπλασιάζονται δὲ πολὺ διὰ σπέρματος, τὸ ὅποιον ἐκέρχοντες ἐξ αὐτῶν πλέει ἐπὶ τινὰ καιρὸν εἰς τὸ ὕδωρ καὶ ἔπειτα προσκολλάται εἰς τὸν πυθμένα. Εὐρίσκονται δὲ ἄλλοι εἰς μεγάλα βάθη καὶ ἄλλοι εἰς ῥυχὰ νερά, καὶ ψαυρεύονται ὑπὸ τῶν σπογγαλιῶν, οἱ ὅποιοι εἶναι συνήθως Ἕλληνες, διδασκόμενοι ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας νὰ βουτῶν εἰς πολὺ βάθος. Οἱ ὠραιότε-

ροι σπόγγοι ἀλιεύονται εἰς τὰ ὕδατα τῆς μεσογείου καὶ ἀφοῦ καθαρισθῶν πωλοῦνται.

Ὑπάρχουσι πολλῶν μεγεθῶν καὶ σχημάτων χρήσιμοι καὶ περιεργοὶ σπόγγοι. Ἡ εἰκονογραφία ἡμῶν παριστᾷ ἓνα, ὅστις ὑψοῦται ἐν τῇ δύο μέτρα ἐπὶ τῶν θαλάσσιων βράχων. Οὗτος ἔχει δάσιν στενὴν, ἥτις ὅσον ὑψοῦται ἀνοίγει καὶ καθιστᾷ τὸν σπόγγον ὅμοιον μὲ ἀγγεῖον, ἐντελῶς κοῖλον, καὶ ἀκριβῶς ὅμοιον μὲ μέγα πο-

τήριον. Εἰς τὸ τοιοῦτον ὑπερμέγεθος ἀγγεῖον ἢ φαντασία τῶν ναυτῶν θεδαίως δὲν ἠδύνατο νὰ δώσῃ ἄλλο ὄνομα παρὰ τὸ τοῦ φοβεροῦ θεοῦ τῆς θαλάσσης, ὅθεν τὸ ὀνόμασαν Ποτήριον τοῦ Ποσειδῶνος!

Ὁ σπόγγος οὐδαμῶς ἄλλου ἀναφέρεται ἐν ταῖς Ἀγίαις Γραφαῖς, εἰμὴ μόνον εἰς τὴν περιγραφὴν τῶν παθῶν τοῦ Σωτῆρος. Κρεμάμενος ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, ἵνα προσφερθῇ ὑσσία ἀντὶ ἡμῶν, εἶπε, «Διψῶ» οἱ δὲ σταυρωταὶ γεμίσαντες σπόγγον ὄξους καὶ θέσαντες εἰς κάλαμον προσέφερον εἰς αὐτὸν νὰ πῇ! Ἰωαν. ιθ'. 29 Μαθ. κ'. 48. Μαρκ. ιε'. 36.)

Ἡ Θάλασσα.

Εὐρύχωρος ἡ θάλασσα,
Βαθεῖα καὶ μεγάλη
Πολλὰ ἐγκλείει κάλλη,
Θαυμάσια πολλὰ.

Ἐκ' ἐρπέτ' ἀναριθμητὰ,
Μικρὰ μεγάλα ζῶα,
Πλοῖα, φυτὰ ἀθρόα,
Μαλάκια ἰχθεῖς.

Ἐκεῖ καὶ ὁ Λεβαίθαν
Κινούμενος μὲ σάλον,
Ὅν ἔπλασας μέγαν
Νὰ παῖξῃ ἐν αὐτῇ.

Πάντα εἰς Σὲ ἐλπίζουν
Μετὰ ψυχῆς πεινῶσης
Τροφὴν ἔς αὐτὰ νὰ δώσῃς
Εἰς εὐθετον καιρὸν.

Δίδεις ἔς αὐτὰ, συνάγουν
Τὴν χεῖρα Σου ἀνοίγεις
Τοὺς θησαυροὺς Σ' ἐγγίξεις
Χορταίνουσι ἀγαθὰ.

Ἐκ Σοῦ ζωὴ καὶ θάνατος·
Αὐτὰ δὲν ζῶσι μόνα.
Ἔστω εἰς τὸν αἰῶνα,
Ἡ δόξα σου, Θεέ!

Ποτήριον τοῦ Ποσειδῶνος.

ΟΙ ΚΡΥΣΤΑΛΛΩΝΕΣ

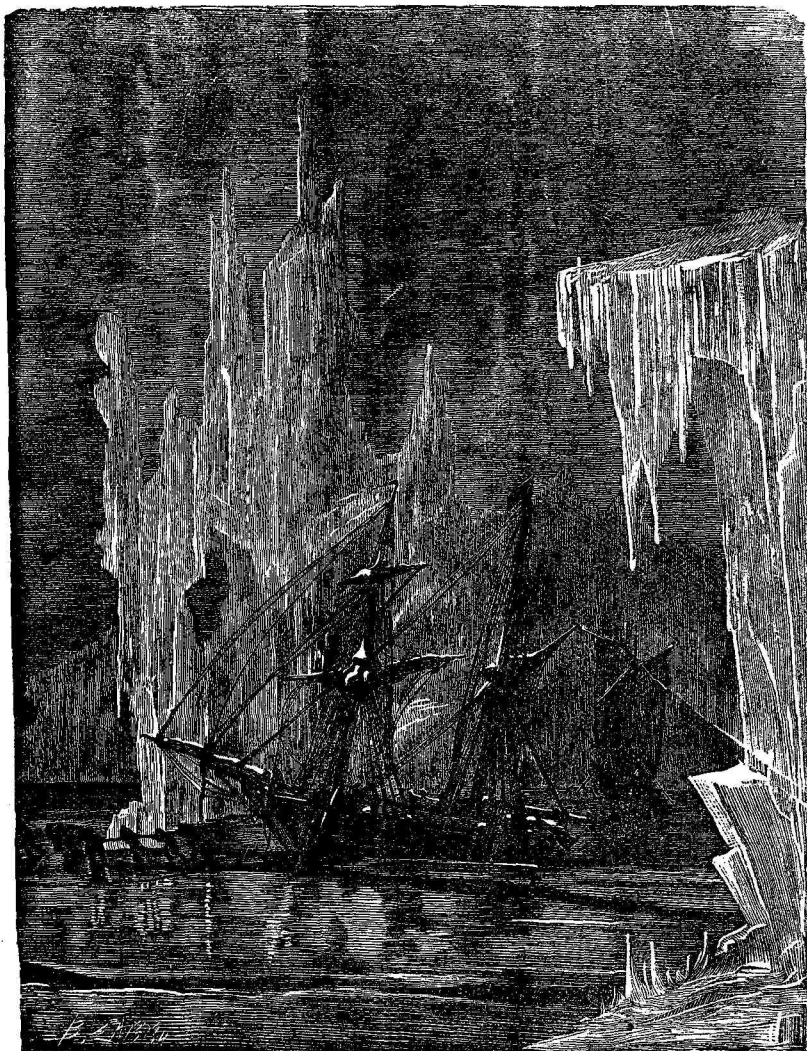
Ὁ σχηματισμὸς τῶν πάγων, ἢ κρυσταλλῶνων, ολίγινες ἀενάως καλύπτουν τὰς θαλάσσας τῶν δύο πόλων, εἶναι ἐν τῶν μεγαλειτέρων φαινομένων τῆς φύσεως.

Οἱ πάγοι, τοὺς ὁποίους ἀπαντοῦν οἱ περιηγηταὶ εἰς τὰ παράλια τῆς Σπιταδέργης καὶ τῆς Γρηλλανδίας,

ἔχουσι συνήθως 20 ἕως 25 πόδας τὸ πάχος· ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον σχηματίζουν ἀπεράντους κρυσταλλίνους πεδιάδας, τὴν ἔκτασιν τῶν ὁποίων λογαριάζουν ἕως τετρακοσίων τετραγωνικῶν λευγῶν. Ἡ ἐπιφάνεια τῶν κρυσταλλίνων πεδιάδων ἄλλοτε μὲν εἶναι ὀμαλὴ, ὥς δυνάται ἄμαξα νὰ διατρέξῃ ἐπ' αὐτῆς ἀκωλότως πολλὰς λεύγας, ἐνίοτε δ' ἀνώμαλος, ἔχουσα θουνὰ καὶ λόφους, τὰ ὕψος τῶν ὁποίων εἶναι 20 ἕως 30 ποδῶν·

συγκρουόμενοι ἀποτελοῦσι τρομερὸν κρότον. Πολλάκις τὸ πλῆθος αὐτῶν γίνεται ἐπικίνδυνον εἰς τὰ πλοῖα· φρικτὰ νηυσὶς ἠκολούθησαν ἀπὸ τὴν σύγκρουσιν τούτων, ὑπὸ τῆς ὁποίας διαβρῆγνυται τὸ πλοῖον, ὡς ὑπὸ τῆς σφαίρας ἢ βελος.

Ἄλλοτε οἱ ὑπερμεγέθεις οὗτοι πάγοι, ἀντὶ συναντώμενοι νὰ θλασθῶσιν, ἐξ ἐναντίας συγκολλῶνται καὶ γίνονται τρομερώτεροι. Οἱ δὲ μικρότεροι τούτων συν-

Πλοῖον ἐμπεσόν εἰς κρυσταλλῶνας.

ἢ δὲ θεὰ αὐτῶν προξενεῖ ἀπερίγραπτον ποικιλίαν σχημάτων καὶ χρωμάτων. Ἡ κίνησις τῶν κυμάτων ἢ ἄλλαι ἰσχυρότεραι δυνάμεις θραύουσι τὰς κρυσταλλίνους πεδιάδας εἰς τεμάχια 100 καὶ 200 τετραγωνικά μέτρα, τὰ ὁποῖα συγκρουόμενα διαβρῆγνυνται εἰς ἄλλα μικρότερα. Ἄλλοτε πάλιν ὑπερμεγέθεις κρυσταλλῶνες, παρασυρόμενοι ἀπὸ βεῦματα ἰσχυρὰ, συναπαντῶσιν ἀλλήλους παρασυρομένους κατ' ἐναντίαν διεύθυνσιν, καὶ

ωθοόμενοι ὑπὸ τῶν κυμάτων καὶ συνεπιωρευόμενοι σχηματίζουν ἐνίοτε ὑπερμεγέθεις πάγους, τῶν ὁποίων ἢ ἀνώμαλος ἐπιφάνεια ποικίλλεται ἔτι μᾶλλον ἐκ τῆς ἐπ' αὐτῶν πιπτούσης χύνης. Τὸ ὕψος τῶν κρυσταλλῶνων τούτων εἶναι 20 ἕως 30 ποδῶν ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης. Τὸ ἐπιπλέον δὲ μέρος αὐτῶν εἶναι ἐν γένει τὸ ἐν τέταρτον τοῦ ἐμβυθισμένου· ὥστε τὸ ὅλον ὕψος αὐτῶν εἶναι 100 ἕως 120 ποδῶν!

Ἄλλοτε πάλιν πάγοι 30—40 μέτρων μήκους ἐμβυθίζονται τόσοι ὑπὸ τὰ ὕδατα, ὥστε ἐπ' αὐτῶν διαβαίνει τὸ πλοῖον, καὶ τότε ὁ κίνδυνος εἶναι μέγιστος· διότι, ἂν διὰ τινὰ αἰτίαν ὁ ἐμβυθισμένος οὗτος πάγος χάσῃ τὴν ἰσορροπίαν του, τότε ὑφόμενος μὲ μεγίστην ταχύτητα ἐκτινάσσει τὸ πλοῖον ἢ τὸ ἀνατρέπει!

Περὶ τὸν κόλπον Βαφφιν οἱ θαλασσοπόροι ἀπαντῶσι

βουνῶδες πάγους, τῶν ὁποίων τὸ ὕψος ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης εἶναι 100 ποδῶν, καὶ τὸ πραγματικόν, ἢ τὸ ὅλον ὕψος αὐτῶν ἐπέκεινα τῶν 500 ποδῶν!

Τὰ ὕδατα ῥέοντα ἀπὸ τῆς κορυφῆς αὐτῶν κατὰ τὸ θέρος σχηματίζουν μεγίστους καταρράκτας, προξενούτας εἰς τὸν θεατὴν ἐντύπωσιν ἀπερίγραπτον.

(Ἐκ τῆς Φυσικῆς Ἑμ. Ψύχα.)

Ὁ γέρων ἀποχαιρετῶν τὴν Ρόζαν.

ΟΙ ΕΝΤΑΦΙΑΣΘΕΝΤΕΣ ΖΩΝΤΕΣ.

(Ἰδὲ προηγούμενον φύλλον)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ἡ λυπηρὰ ἀπώλεια.

Ἦτο τρίτῃ Ἰανουαρίου, ὁλόκληρος δὲ ἡμέρα εἶχε παρέλθει ἡσύχως· καὶ μολοντί ὁ γέρων δὲν εἶχε πολ-

λὴν ὄρεξιν, δὲν παρεπονεῖτο ὅμως, ὅτι ἐπονοῦσεν, ἀλλ' ἦτο εὐχαρις καὶ χαρὸς μέχρι τῆς ἐσπέρας.

Μετὰ τὸ λιτόν του ὅμως δεῖπνον, ἐνῶ συνωμίλει πλησίον τοῦ πυρὸς μετὰ τοῦ Ἰακώβου, αἰφνιδίως ἔγεινεν ὠχρὸς, ἀκούμβησεν ἐπὶ τοῦ ἐνὸς τοῦ πλευροῦ του καὶ θά ἐπιπτεν εἰς τὸ πῦρ, ἂν ὁ Ἰάκωβος δὲν ἐπρόφθανε νὰ τὸν ὑποστηρίξῃ· μὲ πολλὴν δὲ δυσκολίαν κατῶρ-